

Remissyttrande

Ert dnr KN2026/00379
Vårt dnr 2026_14

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.me.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm, 2026-05-18

En kortare instanskedja för mark- och miljöärenden (SOU 2025:122)

IKEM – Innovations- och kemiindustrierna i Sverige har tagit del av Klimat- och näringslivsdepartementets betänkande om en kortare instanskedja för mark- och miljöärenden.

IKEM representerar cirka 1 200 företag som tillsammans står för en femtedel av industrins omsättning, en fjärdedel av Sveriges varuexport och sysselsätter över 70 000 personer. Medlemsföretagen är kemi- och plastindustrier, läkemedelstillverkare, raffinaderier eller biokemi- och bioteknikföretag. IKEM företräder också medlemmar från t ex sten-, tvätt-, metall- och återvinningsindustrin.

Avseende förslagen i betänkandet önskar IKEM lämna följande synpunkter. Dessa är begränsade till förslagen som rör miljöbalken.

IKEM är positiv till utredningens förslag att förkorta den totala handläggningstiden i mål och ärenden enligt miljöbalken genom främst

- en ändrad instansordning i form av att länsstyrelsen slopas i instansordningen för sådana ärenden som inleds i en kommun, vilket innebär i huvudsak ärenden om tillsyn
- att antalet nivåer i instanskedjan så långt det är lämpligt bör begränsas till högst tre, varav minst två domstolsinstanser med krav på prövningstillstånd i den sista instansen
- att Mark- och miljööverdomstolens roll som prejudikatinstans renodlas genom ökade krav på prövningstillstånd genom begränsning av dispensgrunderna till prejudikatsdispens och extraordinär dispens i de mål som Mark- och miljööverdomstolen prövar som sista instans, under förutsättning att utredningens förslag på ändrad instansordning för s.k. A-mål enligt miljöbalken i det första betänkandet *En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess* genomförs

- att den som överklagar vissa beslut till mark- och miljödomstol och vissa domar till Mark- och miljööverdomstolen ska betala en avgift för att överklagandet ska prövas
- att en bestämmelse införs att om huvudförhandling eller sammanträde har hållits ska domen meddelas inom två månader efter det att förhandlingen eller sammanträdet avslutades, om det inte finns synnerliga skäl.

IKEM – Innovations- och kemiindustrierna i Sverige AB

Nils Hannerz

Näringspolitisk chef